

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ «Грип та ГРВІ в Україні»

47 тиждень
(22–28.11.2021)

Дата випуску:
30.11.2021

www.phc.org.ua
fb.com/phc.org.ua

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

Резюме за 47 тиждень по Україні:

- інтенсивний показник захворюваності на ГРВІ, включно із новою коронавірусною інфекцією, становить 571,5 на 100 000 населення, що відповідає низькому рівню інтенсивності епідемічного процесу;
- за тиждень проти грипу щеплено 6 044 осіб;
- зареєстровано 223 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку грипоподібного захворювання (ГПЗ), інтенсивний показник — 358,7 на 100 000 населення, та 530 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку тяжкої гострої респіраторної інфекції (ТГРІ), пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 19,3%;
- циркуляції вірусів грипу не зареєстровано;
- за результатами лабораторних досліджень зразків матеріалів від пацієнтів із ГПЗ і ТГРІ визначено віруси SARS-CoV-2, парагрипу 2 типу, РС-віруси, риновіруси, бокавіруси та коронавіруси NL63.

Резюме з початку сезону по Україні:

- інтенсивний показник захворюваності на ГРВІ на 19,3% вище показника за аналогічний період минулого сезону;
- з 4 жовтня до 28 листопада 2021 року перехворіло 5,4% населення країни;
- зареєстровано 2 450 пацієнтів із **ГПЗ**, серед них у 260 осіб взято зразки матеріалів для тестування методом полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР) на респіраторну групу інфекцій, у 129 випадках отримано позитивні результати — визначено SARS-CoV-2 (87), парагрип (2), аденовіруси (1), риновіруси (16), РС-віруси (9), бокавіруси (6), коронавіруси NL63 (5);
- зареєстровано 3 852 пацієнтів із **ТГРІ**, у яких для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій взято 273 зразки матеріалу, в 111 випадках отримано позитивні результати — визначено віруси SARS-CoV-2 (96), риновіруси (6), РС-віруси (5), бокавіруси (3), коронавіруси типу OC43 (1);
- летальних випадків унаслідок грипу не зареєстровано;
- з початку епідемічного сезону проти грипу вакциновано 54 669 осіб.

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (46 тиждень 2021 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://flunewseurope.org>) у Словаччині зареєстровано низьку активність грипу, в інших країнах-сусідах протягом звітного періоду активність була на міжсезонному рівні.

У Словаччині та Росії зафіксовано спорадичне географічне поширення грипу (рис. 1).

Рис. 1. Адаптовано на основі мапи географічного поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://flunewseurope.org>) за 46 тиждень 2021 року

Моніторинг смертності

За 45 тиждень 2021 року з-поміж 25 країн Європи, що беруть участь у європейському проєкті моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO), в Бельгії, Греції, Данії, Іспанії, Ізраїлі, Великій Британії (Англія, Уельс, Шотландія), Португалії та Швейцарії зареєстровано низький рівень надлишкової смертності з усіх причин. Водночас у Австрії, Естонії, Німеччині та Словенії — помірний рівень, у Нідерландах — високий рівень надлишкової смертності з усіх причин, що пов'язано з продовженням пандемії COVID-19 (рис. 2).

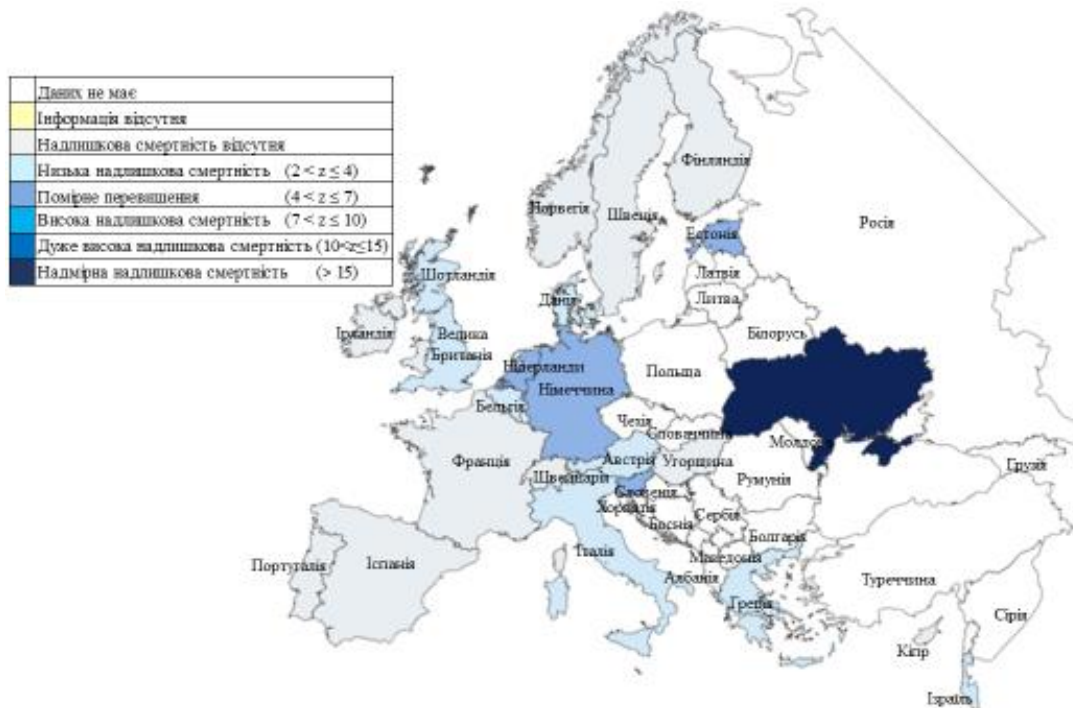

Рис. 2. Адаптовано на основі мапи, що показує щотижневий Z-показник¹ для всього населення у країнах-партнерах EuroMOMO та субнаціональних регіонах, які надають дані, 45 тиждень 2021 року

В Україні на 45 тиждні зафіксували надмірно високий рівень перевищення смертності з усіх причин. Можна припустити, що причиною надлишкової кількості смертей із перевищенням базової лінії ($Z = 12,5$) є пандемія COVID-19.

На рис. 3 пунктирною лінією сірого кольору показано базовий поріг смертності — очікувану (фонову смертність), синя лінія показує абсолютну кількість смертей, перевищення цієї лінії вище базового порогу розцінюють як надлишкову смертність. Якщо таке перевищення перетинає жовту лінію — інтервал $+2$ Z scores, то його розцінюють як значне.

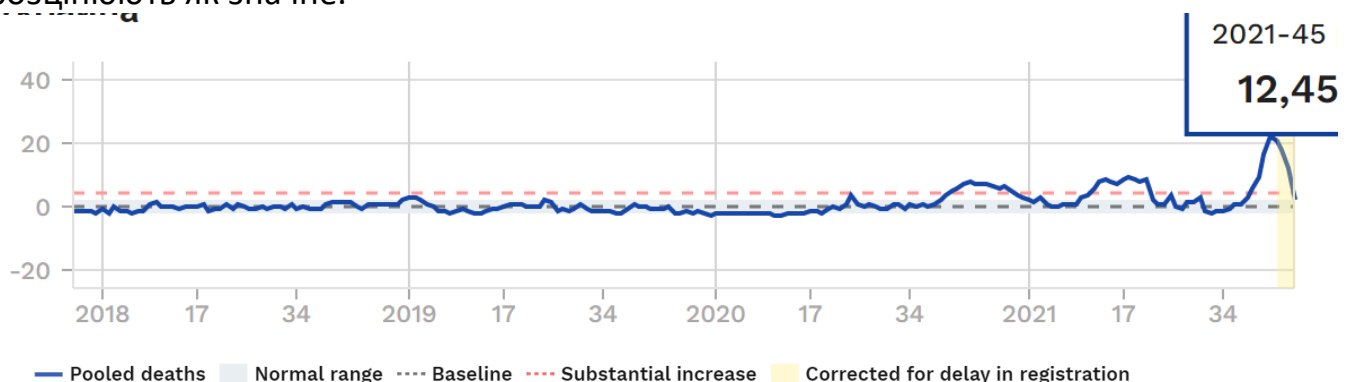

Рис. 3. Смертність з усіх причин у всіх вікових групах, січень 2018 року — 45 тиждень 2021 року, Україна

¹ Z-показник надлишкової смертності — стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами чи регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу.

На *рис. 4* показано розподіл серед регіонів України кількості смертей з усіх причин за 45 тиждень та перевищення базової лінії смертності, розрахованої для кожного регіону.

Рис. 4. Розподіл Z-показників смертності з усіх причин, Україна, 45 тиждень 2021 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

Рутинний епідеміологічний нагляд за ГРВІ здійснюють усі заклади охорони здоров'я України.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховують на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

За звітний тиждень на ГРВІ захворіли 216 063 особи, із них 37,7% — діти віком до 17 років. Інтенсивний показник захворюваності — 571,5 на 100 000 населення, що відповідає низькому рівню інтенсивності епідемічного процесу (*рис. 5*).

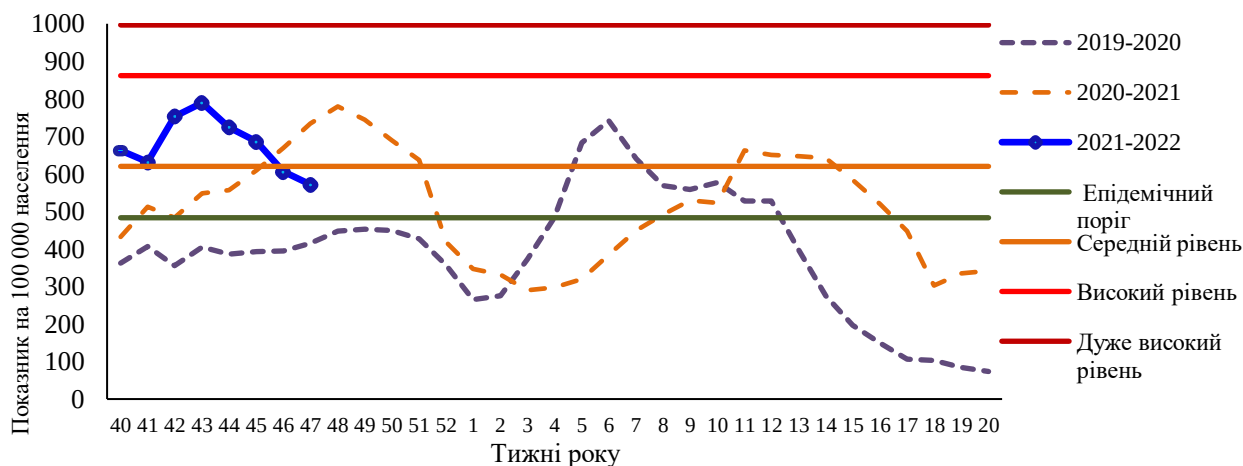

Рис. 5. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порога, Україна

Низький рівень активності спостерігали в 6 областях України та м. Київ. У інших областях України зареєстровано епідемічну активність різної інтенсивності. На *рис. 6* показано розподіл рівнів епідемічної активності захворюваності на ГРВІ серед регіонів України.

Рис. 6. Перевищення епідемічних порогів захворюваності на ГРВІ серед регіонів України, 47 тиждень 2021 року

Летальних випадків унаслідок грипу не зареєстровано.
За звітний тиждень проти грипу вакциновано 6 044 осіб.
З початку епідемічного сезону проти грипу вакциновано 54 669 осіб, зокрема 24 345 осіб із груп медичного та епідемічного ризиків (*рис. 7*).

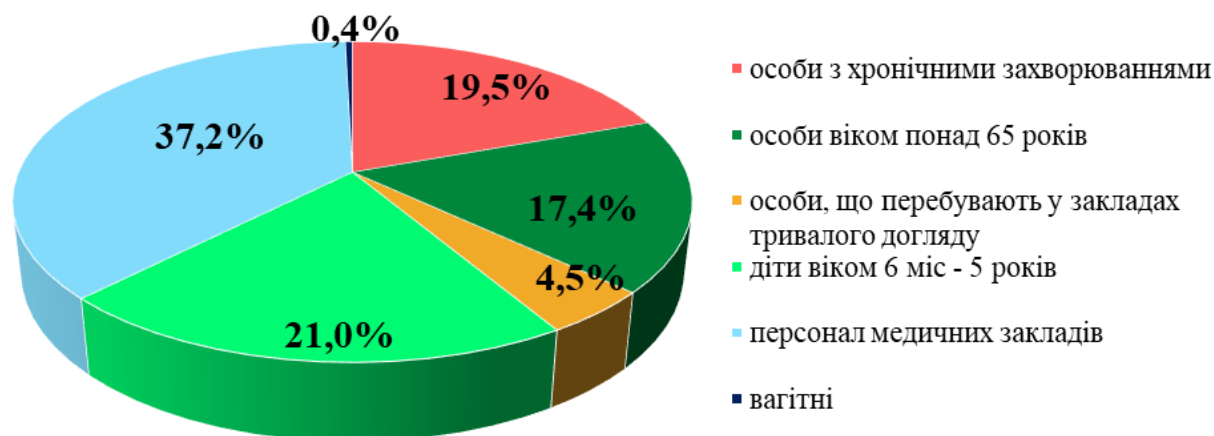

Рис. 7. Питова вага щеплень проти грипу серед груп ризику, 47 тиждень 2021 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюють у 12 регіонах України згідно з географічним розподілом (північ — Київ, Суми та Чернігів, схід — Дніпро та Харків, південь — Запоріжжя та Одеса, захід — Львів, Рівне та Чернівці, центр — Кропивницький та Вінниця).

Наразі ДЕН забезпечують **14** закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) та **20** стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 12 закладів ПМСД, протягом 47 тижня 2021 року зареєстровано 223 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Захворюваність серед дорослого населення становила 764,2 на 100 000 осіб, серед дітей віком до 17 років — 576,5. У 64 пацієнтів із ГПЗ було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 60 зразків матеріалів визначено віруси SARS-CoV-2 в містах Вінниця (2), Львів (3), Рівне (4), Суми (2), Харків (5). У м. Запоріжжя в одному випадку визначено ріновіруси. У м. Одеса визначено риновіруси (4), РС-віруси (7), бокавіруси (5), коронавіруси типу NL63 (2), парагрип типу 2 (1). Інші зразки матеріалів — із негативним результатом.

З початку епідемічного сезону лабораторно обстежено 260 осіб, у 49,6% випадків отримано позитивні результати (рис. 8). Порівняно з аналогічним періодом минулого епідемічного сезону кількість позитивних результатів збільшилася на 15,6 %.

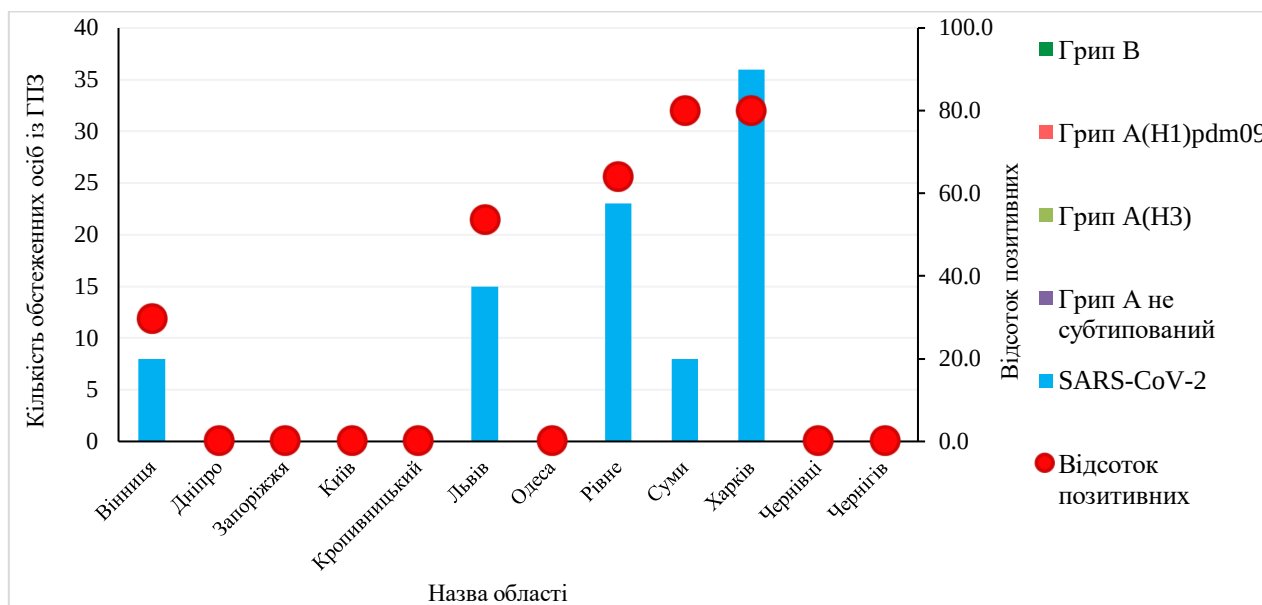

Рис. 8. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2021/2022

За інформацією, що надали 18 дозорних лікарень, за звітний тиждень зареєстровано 530 випадків ТГРІ, із них 16,6% — діти віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 19,3%. У 51 пацієнта з ТГРІ було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 46 зразків матеріалів визначено віруси SARS-CoV-2 у містах Вінниця (2), Львів (3), Рівне (2), Харків (3), Чернівці (1), Київ (2). У м. Запоріжжя в одному випадку визначено ріновіруси, а в м. Одеса — ріновіруси (1) та бокавіруси (1). Частина зразків матеріалів залишається в роботі.

Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел
за 47 тиждень 2021 року та з початку сезону

Показники	ГПЗ звітний тиждень	ГПЗ з початку сезону	ТГРІ звітний тиждень	ТГРІ з початку сезону
Кількість досліджених зразків матеріалу	64	260	51	275
Частка позитивних зразків, %	56,3	49,6	31,4	40,4
Кількість вірусів грипу	0	0	0	0
А	0	0	0	0
А(Н1)pdм09	0	0	0	0
А(Н3)	0	0	0	0
А не субтиповані	0	0	0	0
В	0	0	0	0
Інші віруси респіраторної групи інфекцій	36	129	16	111
Парагрип	1	2	0	0
Аденовіруси	0	1	0	0
РС-віруси	7	9	0	5
Риновіруси	5	16	2	6
Бокавіруси	5	6	1	3
Коронавіруси типів OC43, 229Е, NL63, HKU1	2	5	0	1
Метапневмовіруси	0	0	0	0
SARS-CoV-2	16	90	13	96

З початку епідемічного сезону всього лабораторно обстежено 275 пацієнтів з ТГРІ, отримано 40,4% позитивних результатів на віруси респіраторної групи інфекцій, що на 33,9% менше аналогічного періоду минулого епідемічного сезону (рис. 9).

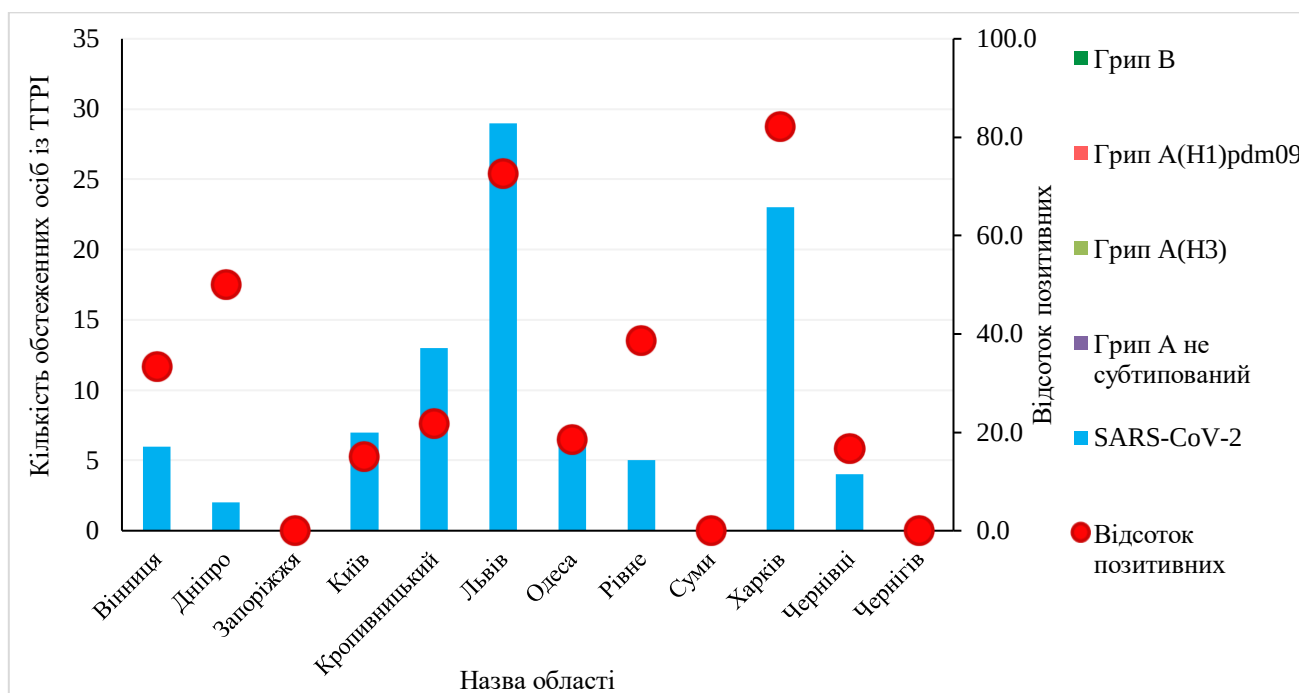

Рис. 9. Результати обстеження пацієнтів із ТГРІ та частка отриманих позитивних результатів на грип і ГРВІ з початку епідемічного сезону 2021/2022